

ማይግራንትን ስደተኞታትን
ከም ዳግመ ሃነጽቲ

መደብ ትምህርቲ ንመማህራን

ንተኸፋልነትን ኤኮኖሚያዊ ውህደትን

WWW.UK.IOFC.ORG/M-R-REBUILDERS

Co-funded by the
Erasmus+ programme
of the European Union

የኢንተርኔሽናል ሶሻል ሳይንስስ
ኮሌጅ ማህተም ሃገራት

Published by:

Erasmus+ Partnership:
Initiatives of Change, UK – Leader
Progestión, Spain
Kista Folkhögskola, Sweden
Ankara University of Social Sciences, Turkey

Project:

Cross-border Intercultural and Societal Entrepreneurs
2016-1-UK01-KA204-024623

www.iofc.org/M-R-Rebuilders

ISBN: 978-1-9161358-5-7

Migrants and Refugees Curriculum is licensed under a Creative Commons
Attribution-Non Commercial 4.0 International License.

መተሳሰቢያ:

እዚ ጽሑፍ ፖሊሲታትን ርእይቶታትን ኮምሽን ኤውሮጳ ናይ ግድን ኣየንጸባርቕን።

መውጽኢ

መጻተዊ	-	4
ትምህርታዊ ክብርታት	-	5
አቀራረብ ትምህርቲ	-	6
ቅርጺ መደብ ትምህርቲ	-	13
ትሕዝዖ መደብ ትምህርትን መምሪሒታትን	-	14
ኣብነታት ስልጠና	-	16
ሓደስቲ ዝኣተዉ	-	16
ዝለማመዱ ዘለዉ	-	19
ገና ዘይለማመዱ	-	22
ናብራ ዘጣጥሑ	-	25

መጽተዊ

ቀንዲ ኣድህቦ ናይ'ዚ መደብ ትምህርቲ'ዚ ምስ ስደተኛታትን ማይግራንትን ንዝዋስኡ ምመማህራን ክእለቶም ንምዕባይ እዩ።

እቲ ራእይ፣ ካብ ውሽጢ ማይግራንትን ስደተኛታትን ስልጠናን ደገፍን ምስ ዝወሃቦም፣ ኣብቲ ዝነብሩሉ ሃገራትን ኣብ መበቆል ሃገሮምን ከበርክቱ ይኽእሉ እዮም ብምባል እዩ።

እቲ ዝወሃብ መደብ ትምህርቲ ንመማህራን ከም ምንጪ የገልግል። እዚ ናይ 3 ዓመት ፕሮጀክት'ዚ ብኢንተርኒት ጌርካ ከመይ ከም ዝተገብረ ምርግጋጽን፣ ውጽኢቱ ንምግምጋምን ዝሓቐፈ ኢዩ።

እዚ መደብ'ዚ ብምዳብን ዘይምዳብን ኣገባብ ኣመሃህራ እዩ ዝሰለጥ። ነቲ ማሕበረ ከም ከም ተፈጥሮኣዊ ሃዋህው ተቐቢሉ፣ ማይግራንትን ስደተኛታትን ክዋስኡ ዕድል ዝህብ ኢዩ። እቲ ትምህርቲ ኣብ ስሩዕ ኣገባብ ዝተመርኮሰ ጥራሕ ዘይኮነስ፣መዓልታዊ ርክብ ኣብ ውሽጢ ማህበረ-ከም ብምዝውታር'ውን ኢዩ ዝካየድ። ስለዚ መማህራን፣ማይግራንትስ፣ስደተኛታት ኣብቲ ንኹሉ ምሕቓፍ ዝግበር ጸዕሪ ዓቢ ተራ ኣለዎም።

ማእከል ናይ ኩሉ እቲ ማሕበረ-ከም ስለዝኾነ፣ መምህሩ ዝኸውን ድማ፣ እብ ልዕሊ ማይግራንትስን ስደተኛታትን፣ዜጋታት ዝነብሩሉ ሃገርን፣መበቆል ሃገሮምን ዘምጽኡ ናይ ናብራ ለውጥን ጥቕምን ይኸውን።

ኣብ ምምዕባል እዚ መደብ ትምህርቲ ካብ ዝተለዕሉ ሕቶታት፣

ንባዕላትና ማይግራንትን ስደተኛታትን ብምኻና፣

- ኣብ ህዝቢ ዝማእከሉ መደብ ትምህርቲ ብኸመይ ኣብ ሂወት ወዲሰብ ለውጢ የምጽእ?
- ንመማህራን ዝወሃብ ስልጠና ብኸመይ ኢዩ ንሰባት ኣሳታፊ ዝኸውን?
- ማይግራንትን ስደተኛታትን ብኸመይ መገዲ እዮም ምስ መበቆል ሃገሮም ዝምድናኦም ዘመሓይሹ?

ከም ኩሉ-ለኽ ትካላት ስልጠና፣

- ናይ ስልጠና ማሕበራት ፣ ናብ ማይግራንትን ስደተኛታትን ዘተኮረ እንታይ ዓይነት ኣመሃህራ እየን ዝኽተላ?
- ብኸመይ መገዲ እዩ ዘይስሩዕ ኣገባብ ትምህርቲ ፣ ኣብ ኣሳታፍነትን ምውሳኽን ማይግራንትን ስደተኛታትን ተራ ዝህልዎ?
- ዓቕምታትን ተመክሮን ማይግራንትን ስደተኛታትን፣ ብኸመይ ኣብቲ ዝግበር ስልጠና ተራ ይህልዎ?

ትምህርታዊ ክብርታትና፤

ኣብ ሞንጎ እተን ኣብዚ ጉዳይ ዝዋሰኑ መሓተት ማሕበራት፣ ማለት ኣብ ስፓርኛሽወደን፣ቱርኪ፣ዓባይ ብሪታኒያ ኮይነን ንስደተኛታትን ማይግራንትስ ኣገልግሎት ዝህባ፣ ሓድ ሓድ ስምመዓት ተበጺሑ ኢዩ። በዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ስእሊ ድማ ይግለጽ፤

አቀራረብና

እቲ ስርዓተ-ትምህርቲ አብኪ ዝሰዕብ ፣ህዝቢ ዝማእከሉ ትምህርታዊ አቀራረብ ዝተመስረተ ይኸውን።

- ንምዕባላ ወዲሰብ ዘድሊ ኩሉመዳያዊ ውልቃዊ ምልኣት ምስ ዝህሉ ኢዩ
- ንምዕባላ ወዲሰብ ተኸእሎ ብምድላብ ኣብ ትነብረሉ ሃገርን መበቆል ሃገርን ማሕበራዊ ልወጢ ምምጻእ
- ብቐጥታ ናይ ኣመሃህራ ኣገባብ ምዝውታር

እዞም አቀራረባታትኪአም ብዝያዳ ክሰፍሑን ክበርሁን እዮም። ብተወሳኺ እዚ ስርዓት ትምህርቲ እዚ ነቲ ናይ ሕቡራት መንግስታት ዘላቂ ምዕባላ ዕላማ ኸውን ኣብ ግምት ዘእተወ ይኸውን።

ምንጽጻር ትምህርታዊ አቀራረብ

	ፈላስታን ስደተኛታትን ከም ዳግመ ሃነጽቲ አቀረብ	‘ባንኪን’ ትምህርታዊን ስልጠናውን አቀራረብ
ትምህርታዊ አቀራረባታት	ኣብ ሰብእዊ መሰላትን ክእለትን ዝምርኮስ	ሚዛኑ ዝሓለወ
	ዝተመጣተነ ኣገባብ	ፍልጠት ዝዓብለሎ
	ብመሰረታዊ ድልዎት ሰብን ዘላቂ ናይ ምዕባላ ሸቶን ዝድፋእ	ብዕዳጋ ዝምእዘዝ
	ኣብ መበቆል ማሕበረ-ኮም ዝሰረቱ	እብ ትሕዝቶ ዝምርኮስ
ዝጽቀጡሉ	በገባብ ዝድፋእ(ንምንታይ፣ብኸመይ፣ምስ መን)	ኣብ ፍልጠት ዝምርኮስ
ተራ መምህር	ኣሳለጢ፣መሓዛ፣ኣሰልጣኒ፣ተኸታታሊ	ፍሉይ ፍልጠትን ክእለትን ዘለዎ
ብዕድመ ዝደፍኡ ማይግራንት ን ስደተኛን	ክኢላ፣ዓቕላኛ፣ክመሃር ቅሩብ	ድልዎት ዘለዎ ሰብ
ኣርእስታት ስልጠና	ዝተዛመደ	በብውልቁ ዝኾነ
ግምገማ	ጽልዋ ኣብ ልዕሊ ውልቀሰብን ማሕበረ-ኮምን	ተግባሪ
ራእይ	ብዙሕ ዝማእከሉ(ትነብረሉ ሃገርን መበቆል ሃገርን)	ኣብ ውልቀሰብ ዝማእከሉ

*ባንኪን ትምህርቲ ብ ፓውሎ ፍረረ (1966) ዝዝውተር እዩ።

አቀራረብና

አብዚ ቀጺሉ ዝሰዕብ ገጻት ፍሉይ ኣተኩሮ ዝተዋህበ ሕጽር ዝበለ ጽሑፍ፣ ብዛዕባ ናይ ትምህርቲ ኣወሃህባ ዝምልከት ዘድሃበ እዩ። ተወሳኺ ሓበረታውን ኣብቶም ቀጺሎም ተጠቐሶም ዘለዉ መወከሲታት ክርከብ ይከኣል።

ሰብኣዊ መሰላት

መሰረታውን ናጻን ዝኾነ ሰብኣዊ መሰላት ምስ ዝህሉ፣ ኣብ ናይ ወድሰብ ዓይነታዊ ዝኾነ ናይ ኣእምሮን ሕልናን ምምዕባል ዓቢ ተራ ኣለዎ። እዚ ኣብ ዘይብሉ ሃዋህው ግን፣ ኣብ ውልቀ ሰብ ጥራይ ተወሲኑ ዝተርፍ ዘይኮነ ንምሉእ ሕብረተሰብ ኣብ ነንሕድሕዱን ከባቢኡን ናይ ጽልእን ግጭትን ጠንቂ ይፍጠር።

ናይ ትምህርቲ ዕድል ንምርካብ ንወድሰብ መሰረታዊ መሰል ከምዝኾነ ተቐባልነቱ ካብ 1948 ጀሚሩ ዓለም ለኻዊ ተባሂሉ ዝፍለጥ ብዕሊ ሰፊሩ ኣሎ። ብተወሳኺ፣ ኣብ ናይ ሕቡራት ሃገራት UNESCO ; CONVENTION AGAINST DISCRIMINATION IN EDUCATION(1960); INTERNATIONAL COVENANT ON ECONOMIC,SOCIAL AND CULTURAL RIGHTS(1966): ውዕላት ሰፊሩ ኣሎ።

ትምህርቲ ካብቶም መሰረታውያን ካብ ውልቀሰብ ጀሚሩ ናብ ምሉእ ሕብረተሰብ ናይ መሰልን ረብሓን ናይ ምድላብ ተራ ኣለዎ።

እዚ ኮይኑ ግን ኣብዚ እዋንዚ ኣብ ግብረ ክርኣ ከሎ ኣብ ብተሓት ሃገራት ሰብኣዊ መሰል ተጋሂሱ፣ኣብ ገለ ሃገራት ድማ ኣብ ትምህርቲ ዝምልከት ብዘይ መንግስታዊ ሓገዛት ከም ኣምር ጥራይ

ሰፊሩ ይርከብ።

መብዝሕትኡ ብሚልዮናት ዝቐጸሩ ድኻታት ህዝቢ ዓለም ብስእነት ትምህርቲ ዝተጠቐሙ እዮም።ኣብዚ ብሰንኪ ውግእን ስእነት ጥጡሕ መንባብሮን ስደተኛታትን ዑቕባኛታትን ብዝሒ እናነሃረ ዝኸደሉ ዘሎ ዓለም፣ እቶም ቀንዲ ተሰከምቲ ኣደራዕ ኮይኖም ዘለዉ ማይግራንትን ስደተኛታትን ብቁጥታ ኮነ ብተዘዋዋሪ መሰረታዊ መሰላቶም እናማህመነ እዩ። ኣብ UN REFUGEE CONVENTION ዋላ ይስፈር'ምበር፣ ተፈላልዮም ዝነብሩ ስድራቤታት ተኣኻኺቦም ብሓንሳብ ናይ ምንባር ብፍላይ ኣብ ሕቡራት ኤውሮፓ ዕድላት ተነፊጉዎም ወይ ድማ ብዘይ ቅኑዕ ኣገባብ ክስርሓሉ ይርከብ።

ትምህርቲ ንመሰላትካ ንምኽባር ሓጋዚ እዩ። ንመሰላትካ ብግቡእ ክትሓትትን ክትጣበቅን ይሕግዝ፣እብ ምሕደራ ክማላእ ዘለዎ ሓበረታ ንክትረክብ፣ ብኡ ተዓጢቅካ ምስቲ ስልጣን ሒዞ ዘሎ ስርዓት ንመሰልካ ክትጣበቅ ይብቅዓካ።

እዚ ካሪክለም መደብ ትምህርቲ'ዚ ነቶም ድለባ ትምህርቲ ዝዋስኡ መማህራን ናይ ሰብኣዊ መሰል ኣተሓሕዝ መሰረት ብምግባር ንስደተኛታትን ዑቕባኛታትን ኣብቲ ዝነብሩሉ ሃገርን መበቆል ሃገሮምን፣ተመራማሪ ኣተሓሳስባን ክእለትን ደሊቦም ኣብ ባህላውን፣ቁጠባውን መዳያት ንክዋስኡ ክሕግዝ ዝዓለመ እዩ።

እዚ ፕሮጀክት'ዚ ንመማህራን ዘገልግል ሓበረታን ዶኩመንትን ብዛዕባ ስደት፣ካሪኩሉም ትምህርቲ ዓበይቲ፣ስልጠናን ካብ መሓተት ሃገራት(ስፓኛ፣ሽወደን፣ቱርኪ፣ብሪታንያ) ክርከብ ይከኣል።

አቀራረብና

መሰረታዊ ድልዎታት ወዲሰብ

Manfred Max-Neef's Human Scale Development (1991)

እዚ መደብ`ዚ መሰረቱ ማንፍረድ ማክስ ኒፍ ፈላጥ(1991) እዩ።እቶም ጠለባት ኣብ ነጻዊትዎም ዝተወሃሃዱ ኮይኖም ዝተፈለለዩ ባህልታት ዘለዎም፣ ሓቢሮም ዝነብሩ ማሕበረ ሰባት ብሓባር ዝጥቀሙሎም ኮይኖም ግን ከኣ ኣብ ግብረ ዝተፈለለዩ ኣጠቓቕማ ኣሎ። ናይ ማንፍረድ ሓሳባት ምርኮሳ ዝገብሮ፣ ዓቕሚ፣ዕቃብ፣ፍቕሪ፣ ምርድዳእ፣ ተሳትፎ፣ መሃዝነት፣ ምዝንጋዕ፣ መንነትን ነጻነትን ኢዩ። ኣብ ውልቂ ኮነ ሓባራዊ ዝሰረቱ ሓቢርካ ናይ

ምንባርን ምውናንን ምስራሕን ኣብ ግምት የእቱ።

እቲ ካሪክለም ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሰ መሰረት ዝገበረ ኮይኑ ብተሻረኽትን ነበርቲ ኣብ ስደትን ተወሲዱ ዝስርሓሉ እዩ። ኣብ 5 ናይ ትምህርቲ ክፋላት ከኣ ይዘርዘር። ማለት፡-

ርጉእ ናብራ፣ሓድሕድ ፍቕሪ፣ድሕንነት፣ምርድዳእ፣ተስታፍነት። ቀንዲ መለልዪ ናይዚኣም ድማ ዝተዛመዱን ዝመጋገቡን ምኽኖም እዩ።

እቶም ቀንዲ(ዋና)ናይ ደቂ-ሰባት ዓቕምታት

Amartya Sen's Development as Freedom (1999);

Martha Nussbaum's Creating Capabilities: The Human Development Approach (2011)

እዚ ናይ ትምህርቲ መምርሒ`ዚ፣ነቶም ኣብ ትምህርቲ ንምሃብ ዝዋፈሩ መምህራን ውሽጣዊ ዓቕሞም ኣይልዲሎም፣ ንስደተኛታትን ዑቕባኛታትን ኣብቲ ዝሰፍሩሉ ሃገር ኮነ ኣብ መበቆል ሃገሮም ውሽጣዊ ዝምድናታት ንኽማዕብሉ ንኽዳልዎም ዝዓለመ እዩ።ከምኡ ድማ ነቶም ብጽኑዕ ማሕበራዊ ጽልዎታት ዝተዓብለሉ ኩነታት ፖብሊክ ፖሊሲ ጠመተ ዝሃበ እዩ። እቲ ቀንዲ ተራ ናይ ማሕበራዊ-ትምህርቲ ናይ ኣመለኸኽታ ዕድላትን ዝምድናታትን ምስፍሕፍሕን ንስደተኛታትን ዑቕባኛታትን ነጻነት ይህብ። ሁማን ኦጀንሲ ክበሃል ከሎ ደቂ ሰባት ዓቕሞም ኣማዕቢሎም ሂወቶም ብጥጡሕ ንኽመርሑ ዘኽእሎም ማለት እዩ።

ህይወት ብትምህርቲ ንምልዋጥ ብምሕላን፣ እዞም ዝስዕቡ ማእከላዊ ክእለታት ኣገደስቲ ይኾኑ፡-

- ህይወት
- ኣካላዊ ጥዕና
- ህዋሳትን ኣተሓሳስባትን
- ስምዒታት
- ሃናጺ ኣተሓሳስባ
- ግብራዊ ትንተና
- ዝምድናታት
- ምዝማድ
- ምዝንጋዕ

እዚ ዓቕሚ ምድላብ ዝብል ኣገባብ፣ኣተኩሮኡ ነቶም ኣብ ናይ ንልዕሊ ዕድሙ ዝኾኑ ትምህርቲ ምሃብ ዝተዋፈሩ መምህራን ኣሰልጢንካ ንስደተኛታትን ዑቕባኛታትን፣ተመዛቢሉ ዝነበረ ሂወቶምን ስድራብቶምን ማሕበረሰቦምን ኣብ ሓዲሽ ሂወት ጀሚሮሙሉ ዘለዉ ሃገር ኮነ ኣብ መበቆል ሃገሮም ብኣወንታ ክዋስኡን ከበርክቱ ንኽኽእሎምን እዩ።ነዚ ንምትግባር ግን፣ ንዋታውን ዉዱብ መንግስታዊ ድጋፍ ኣድላይ እዩ። ቀጻልነቱ ዝረጋገጽ ድማ ፣ መማህራንን፣ ስደተኛታትን ዑቕባኛታትን ንርእሶም ክትትል እናገበሩ ኣብ ህዝቢ፣ ፖሊቲካ፣ ሲቪክ፣ ኣኮኖሚ፣ማሕበራዊ ክባቢ ክዋስኡ የድሊ።

ከባቢኻ ምቕጽጻር፣ማለት-1.ንናብራኽ ዝገዝእ ፖሊቲካ ምስታፍ፣2. ንብረት ማዕረ ምስ ካልኣት ምውናን።

Source: Adapted from Martha C. Nussbaum (2011) *Creating Capabilities. The Human Development Approach.*

አቀራረብ

ኮግኒቲቭ፣አፈክቲቭ፣ ሳይኮሞቶር መዓዘኖች።

ክራትዎህል (1964) | Krathwohl's Affective dimension of the Learning Taxonomy (1964)

ነዘም ዝስዕቡ 3 ኣብ ላዕሊ ተጠቂሶም ዘለዉ ዝርዝራት ፈላሊኻ ንምርኣይ(ምግላጽ) ስምዒታት ዝብል መዓዘን ማእከልነት ዝገበረ ኣወሃህባ ትምህርቲ ኣብ ውልቂ ኮነ ጥሙር(ሓባራዊ) ኣብ ምስታፍ ይኸኣል። እዚ ስምዒታት ኣብ ግምት ዘእተወ ኣመሃህራ ውጽኢታዊ ክገብርዎ ዝኸእሉ ሞዲላት ደረጃታት ኣመሃህራ በዘም ዝስዕቡ ክግለጽ ይከኣል፡-

- ሓድሽ ኣረኣኣያን ሓበረታን ናይ ምቕባል **ድልዮትን፣ዓቕምን፣** ፍልጠትን ናይ ምጥራይን ኣገዳሲ እዩ።
- ነቲ ዝነበረ **ከምዘለዎ ምቕባል** ኣብ ምርምር ኣእቲኻ ንኣደስቲ

ነገራት ተረዲእኻን ተቐቢልኻን ናይ ምስጋም ብልሓትን **ክእለትን** ምጥራይ እገዳሲ ይኸውን።

- **ብስነምግባራዊ ኣረኣኣያ** ዝተደረሸ ብኣኽብሮትን ስሩዕ ዝኾነ መዓልታዊ ሂወትን ስራሕን ኣገዳሲ ከም ምኽኑ ምጥራይ፣ ኣብርእሲኡ **ዓቕሚ ንኣድሽ ኣረኣኣያታት** ተሞክሮታት ናይ **ምርዳእን ምግምግምን** ይኸኣል።
- **ክብርታትን ልምድን** ኣካል መዓልታዊ ሂወትኻን ምንቅስቃስኻን ናይ ምቕባል ኣብ ዓቕሚ ነገራት **መሃዝነትን** ኣገልግሎት ናይ ሓደ ሰብ ኣድላዪ(መምዘኒ) እዩ።

ዓይነታት ኣወሃህባን ኣወሳስዳን ትምህርቲ

ኣስተውዓሊ ጎድኒ	ፍጡን ጎድኒ	ሓሲብካ ምስጋም
ፍልጠት	ናይ ምቕባል ጠባይ	ተዓዛቢ ተበግሶ ተሞክሮ ምስምማዕ
ተረድኦ	ግብረ መልሲ	
ትንተና	ዋጋ ምሃብን ምውዳብን	
ቅንብራ		
ግምገማ		
ፈጠራ	ዓይነት መዓልታዊ ሂወት	

አቀራረብና

ካብዚ ቀጽሎ ናይ ቃላት ባንክ ካብ ዝቐለለ ክሳብ ዝሽበድ ተዘርዚሩ ይርከብ። እዚ ዝርዝር እዚ መማህራን ኣብ ስርሖም ብዙሕ ከምዝጠቐሙም ተስፋ ይግበረሉ።

ኮግኒቲቭ ግስታት(ቃላት)

ካብ 1 -6 ደረጃታት ትምህርታዊ ውጽኢት ዝገልጹ ቃላት፡

1. ፍልጠት	2.ኣንቢብካ ምርዳእ	3.ኣተገባብራ	4.ትንተና	5.ምቅንባር	6.ግምገማ
ተርጉም ድግም መዝግብ ዘርዝር ዘክር ኣስምር ስመ ኣዛምድ	ግለጽ ኣሕጽር ግለጽ ኣለሊ ግለጽ ግለጽ ፈሊኻ ርኣ ቦታ- ርኽብ ሪፖርት ሃብ ድግም ደገምካ ንገር ብጽሑፍተርጉም ንገር	ኣስርሕ ተጠቐም ኣረግእ ገምት ድራማ ግበር ተሞክር ግለጽ ስራሕ መደብ ግዛእ ስኣል ብቃል ተርጉም ኣተግብር	ፈላሊ ኣድንቕ ሒሳብ ግበር ተላመድ ፈትን ኣነጻጽር ኣወዳድር ንቐፍ ግራፍ ግበር መርምር ተኸታዕ ደምድም ሕተት ኣዛምድ ፍታሕ መርምር ሊስትኣውጽእ ፈላሊኻ ርኣ ተንትን	ምውህሃድ መደብምውጻእ ሓሳብ ምሃብ ዲሳይን ጽፋፍ ቀረብ ምትዕረራይ ምእካብ ምጥርናፍ ምህናጽ ምፍጣር ምድላው ምውዳብ ምምሕዳር ምድላው ምጥርናፍ ምስትብሃል	ምምራጽ ምፍታን ምግምጋም ምድናቕ ምግምጋም ዓቕን ምንጽጻር ክብሪ ምኽለስ ነጥቢምርከብ ምምራጽ ምግማት ምዕቃን ምውሳን

ኣፈክቲቭ ግስታት(ቃላት)

ካብ 1-5 ደረጃታት ተሞክራዊ ውጽኢት ዝገልጹ ቃላት።

1. ጠባይ	2. ግብረ-መልሲ	3. ክብረት ምደብ	4. ውደባ	5. ዝተፈላለየ ድምደማ
ምልላይ ስምዒት ምሕላው ተቐባሊነት-ምርኣይ ምዕጋስ ምቕበል ምድማጽ ምክፋል ምምስጋን ምምራጽ ንሓደጋ ምቅራብ	ምክፋል ምንጣፍ ኣቀባብላ ምፍላጥ ሓላፍነትምውሳድ ምስምማዕ ፍቓደኛ ምኽን ሕጊክይዲ ምክባር ምትግባር ምፍሳህ ምሕታት ምትሕብባር ሓላፍነትምውሳድ	ብርቱዕስምዒትምሓዝ እሙን ምኽን ብእምነት ምግልጋል ክብሪ ምሃብ ምርጫ ምግባር ክብርታት ምትግባር	ምዝማድ ፍርዲ ምሃብ ሚዛን ምሕላው ምልላይ፡ ምውዳብ መደብ	ፍርዲ ምልዋጥ፡ ኣብ ሓቂተመርኪስካ ምድምዳም፡ ፍርዲ ምክላስ፡ ሽግራትብግቡእምርኣይ ሕልና ምምዕባል፡ ናይ ሂወት ፈሎዞፊ ምምዕባል፡

አቀራረብና

ሳይኮሞቶሪ ግስታት(ቃላት)

ካብ 1-4 ደረጃታት ናይ ምምሃር ዝገልጹ ቃላት።

1.ትዕዛብቲ	2.ተበግሶ	3.ምትግባር	4.ምልምማድ
ምክትታል ምስትብሃል መምርሒ ምምባብ ጽን ምባል ምምርማር ምዕዛብ	ኣፈልፋሊ ሓሳብ መምርሒ ምክትታል ሰጋእጋእ ምባል ሓሲብካ ምትግባር ምጅማር ምፍልላይ ሓደጋ ምቅባል	ምድጋም ብብሽዓት ምትግባር	ከማድላይነት ምስራሕ ሓድሽ ኩነታት ምቅባል ብጽፋፍ ምትግባር

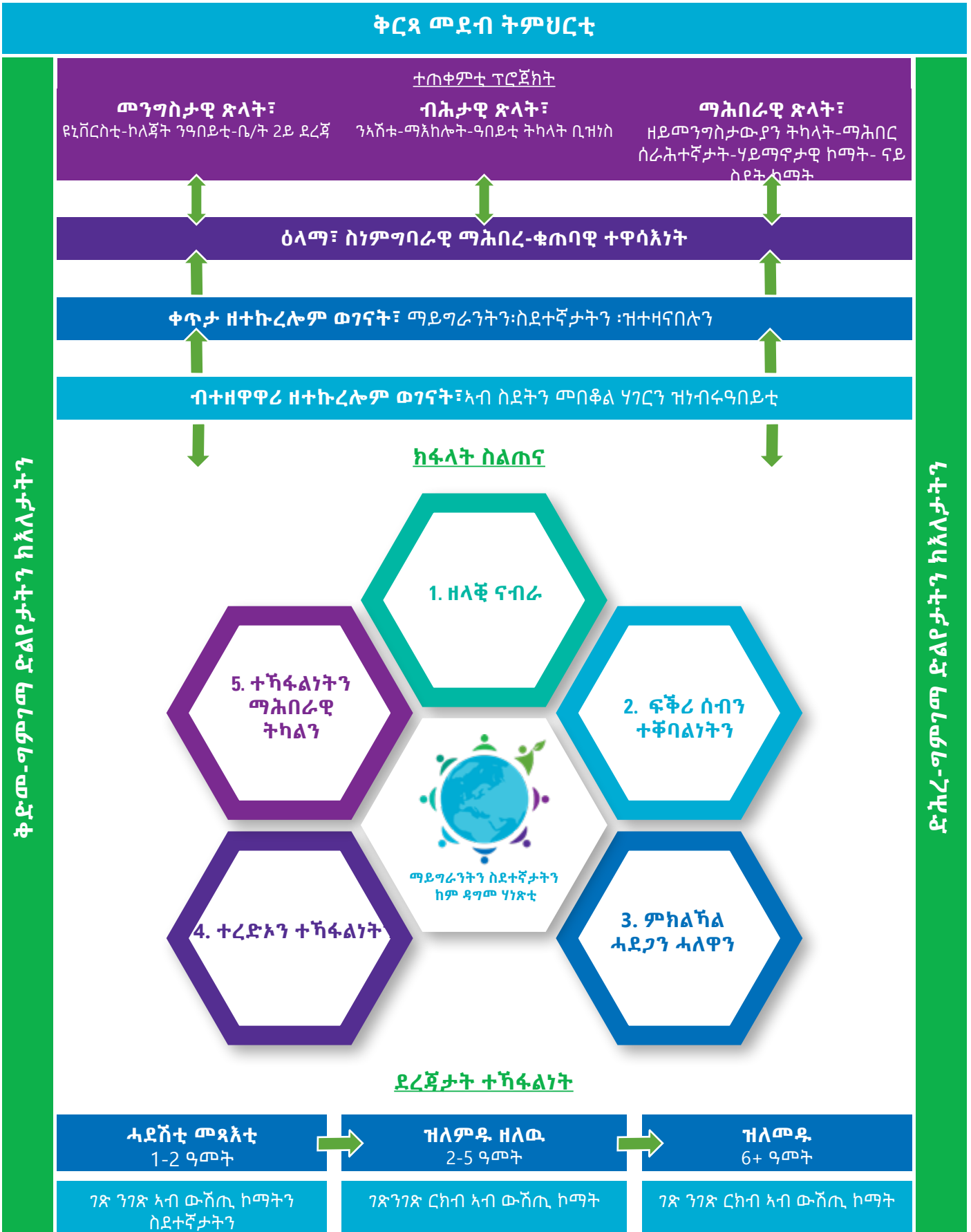

12

ቅርጽ መደብ ትምህርት

ትሕዝቶ መደብ ትምህርቲ

መደብ ትምህርቲ አብ 3 ደረጃ ይኸፈል፤

- **ሓደሽቲ መጻእቲ(0-2 ዓመት)-** አብ ካምፕ ወይ ኮም ዝኣተዉ።
- **ዝለማመዱ(2-5 ዓመት)-** መነባብሮ ዘጠዓዕሙ ዘለዉ።
- **ዘጣጥሑ(ካብ 5 ዓመት ንላዕሊ)-** አብ ፍሉይ ኮም ዝነብሩ።

ጽኑዕ ዝምድና ዘጥረዩን፣ንኽልኡት እንኮላይ ኣባላት መበቆል ሃገሮም ክሕግዙ ቅሩባት ዝኾኑን፤

ጊዜያት ደረጃታት ተዓጻጻፊ ኮይኑ፤ ፍልልያቶም ግን ክልለ ዘለዎ ይኸውን። ነፍስወከፍ ደረጃ 5 ንሂወት ዝምልከት ትምህርታዊ ኣርእስታት ዝሓዘለ እዩ። ንሳቶም ድማ፤

ክፋላት ስልጠና

እዚ ካሪኩለም ዚ ዝኸተሎ ስጉምታት፡-

1. ደረጃታት- ኣብ ቀረብ ጊዜ ዝኣተዉ፡ ዝለማመዱ፡ርጉእ ናብራ ዝገበሩ
2. ኣስማት ናይተን 5 ኣብ ሂወት ዘተኮሩ ኣርእስታት ስልጠና
3. ስም ሞደል፡መግለጺኡን፡ዘስንቑ ክብርን
4. ዘስዕቦ ትምህርታዊ ውጽኢት፡ማህሪን እንታይ ከምዝመሃሩ፡ዝትንትኑ፡ዘነጻጽሩ፡ዝግምግሙ
5. ዘስዕቦ ተሞክሮኣዊ ውጽኢት፡ መምህራን እንታይ ክገብሩ ይኽእሉ፡እንታይ ክብርታት ይድልቡ፡ምምሕዳራዊ ክእለቶም
6. ስልጠና ዝወስዶ ጊዜን ሰዓታትን
7. ዘድሊ ሓፈሻዊ ቅድመ ኩነት
8. ትሕዝቶ ሞደልን፡ መገምገሚ ንጥፈትን
9. ኣገባብ ኣወሃህባ ስልጠና
10. ካብ ስልጠና ንጽብዮ ሓድሽ ክእለት፡ዓቕሚ
11. ስልጠና ዕላምኡ ከምዝወቕዐ ምግምጋም፡ እቲ ዘኸትሎ ምምሕደሽ ኣብ መምህራን፡ማይግራንት፡ስደተኛታት ዝንጸባረቅ ኮይኑ፡ ኣብ ዝነብሩሉ ሃገርን መበቐል ሃገርን የጠቓልል፡፡

መርህ አሃዱአዊ ልምምድ

ሀክሳን 1. ዘላቂ ናብራ ሕወስዋስ መግቢ

ደረጃ	ሓይስት መጻእት
አርእስት ምምህርና፡ • ቀጻልነት ምዕበለ • ተሳታፊነት አብ ማሕበራዊ እቅታዊ ንጥፈት	• አካላዊ ጥዕና • ስነ አእምሮዊ ጥዕና • ስነ አካባቢያዊ ጥዕና • ቁጽርን ፍልጠት ምንባብን ምጽሓፍን
ምዕባለ ናይ ዕላማ ቀጻልነት	ዘረ ጥሜት፣ ጽቡቕ ጥዕናን ህልውናን፣ ጽታዊ ማዕርነት፣ ሓላፊነታዊ ህልከትን አፍራይነትን
ጊዜን ንውሓትን ናይ አሃዱአዊ ልምምድ	3 ሳዓት፡ ሓንሳብ አብ ሰሙን፡ ንኣርባዕተ ወርሒ

ዘረ ጥሜት

ጽቡቕ ጥዕናን ህልውናን

ጽታዊ ማዕርነት

ሓላፊነታዊ ህልከትን አፍራይነትን

1.1 መግለጺ ናይ አሃዱ

ከብ ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን፡ ናይ መግብን አሰራርሓ መግቢ ልምድታት ዓበይቲ መምህራን፡ ንክመሃሩ ዕድል ክህልዎም እዩ። ናይ ምደባ መግቢ ክፍለ ጊዜያትን ክእለታት፡ ናይ ስደተኛታትን ዑቕብኛታት ልምድታት አሰራርሓ መግቢ፡ አመጋግባን ክብርታት ናይ ስጋ፡ የሕምልቲ፡ ፍረታት፡ ቀመማትን፡ ምምሃር ማለት እዩ።

ጉጅላዊ ጥምረት ብመገዲ ንጥፈት አሰራርሓ መግቢ፡አብቲ ብፍላይ ንደቂ አንስትዮ ተባሂሉ ዝምደብ ዕማማት ናይ ሓባራዊ ሓላፊነትን ጽታዊ ማዕርነትን የማዕብል ።መምህራን ናይ ዓበይቲ፣ ናይ ሕሳብን ቁጠባዊ ፍልጠት ንጥፈታት ምስ ናይ መግቢ ሚዛን ዝዛመድ የማዕብሉ።

1.2 እተዓቀቡ ክብርታት

- ዉሕስነት
- ነብስ ክንክን
- ብዝሐ ሃገራዊ መንነትን ሓቓፊ ዝምድና (ሰባት፡ አከባብን አገባብ አነባብራ ዘጠቓልል)
- ባህላዊ ሓባራዊ ዘተ
- ማሕበራዊ መራኸቢ (ሰንሰለት)
- ጽታዊ ማዕርነት
- ሓባራዊ ሓላፊነት

II. ዉጽኢታት አስተምህሮ ናይ መምህራን ዓበይቲ

- ናይ ዘአንገደት ወይ (ዘጋየሽት) ሃገርን ትውልድ ሃገርን ፣ ዓይነት ምህርትታት ብምጥቓም ሚዛናዊ አመጋግባ ምምሃር
- ናይ ሕሳብን ፍልጠትን ንጥፈታትን ንድፊ፡ ከመይ ገርካ ናይ መግቢ ሚዛን ዝምልከት ምምሃር
- ከብ ዘአንገደት ዓዲ ብዛዕባ መግቢ ዝምልከት መባእታዊ አገልጻ ቋንቋን ብከመይ ንምትእትታው ምምሃር
- ብናይ ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ቓንቓ መባእታዊ ናይ መግቢ መግለጺ ምምሃር
- ከመይ ገርካ ናይ መግቢ ክትጥቀም ምክኣልን ምምሃር (ገጽ 17)

III. ተመክሮአዊ ዉጽኢታት ንመምህራን ናይ ዓበይቲ

- ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ናይ ሕሳብን ቁጠባዊ ክእለትን ካልእ ናይ ሂወት መዳያት ንክመሓላልፉ ምክኣልን ምሕጋዝን
- ብመሰረት ናይ መግቢ አሰራርሓ ንጥፈታት ዉሑስ ከባቢ ብምፍጥር ጭንቀትን ጸቕጥን ምጉዳል፣
- ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ናይ ለዉጥን ምዉህሃድን ስምዒት ናይ ምድጋፍ ተኸእሎ

IV. ጊዜን ንውሓትን ናይ አሃዱአዊ ልምምድ

- 3 ሳዓት፡ ሓንሳብ አብ ሰሙን፡ ንኣርባዕተ ወርሒ

V. ናይ ንጥፈታት ሓፈሻዊ ቅድመኩነት

- ቶርጎምቲ
- ንጥፈታት ንምክያድ ምስ ማሕበራዊን ናይ ጥዕና አገልግሎታት ምዉህሃድ
 - እተመጣጠነ አመጋግባ
 - ከብ ምምራዝ መግቢ ምክልኻል
 - ሓበረታታት ዓጸቦ
 - ንፍሉይ ጥዕናዊ ኩነታት ጠለባት አመጋግባ
 - አብ መግቢ ትሰርሓሉ አካላዊ ስነ-ጥዕና ንኣብነት፡- አታሓጻጽባ የእዳው ጥበብ
 - አብ ሞንጎ ዝበሰለን ዘይበሰለ ስጋ ናይ ምትሕውስ ብከላ ሓደጋ መረዳእታ
- ንስንኩላን ኣኽእሎ ዝፈጥር መሳለጥያታት መራኸቢ ቦታ
- እቲ ናይ ዓበይቲ መምህራን ልምምዳዊ ንጥፈታት አብ ናይ ማሕበረ ኮም ወይ ማዕስከር ዝተፈቅደሉ መቓምሎ ክካየድ ይኸእል እዩ
- ዓቕን ጉጅለ ሰባት፡ 10 ክሳብ 12 መምህራን
- ኣድላይነት ደረጃ * ትምህርቲ ንመምህራን ዓበይቲ፡ አብ ሞንግ B1 –C1 ቋንቋ ናይ ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን

መርኅያ አሃዱአዊ ልምምድ

VI. ትሕዝዖ አሃዱ 1:

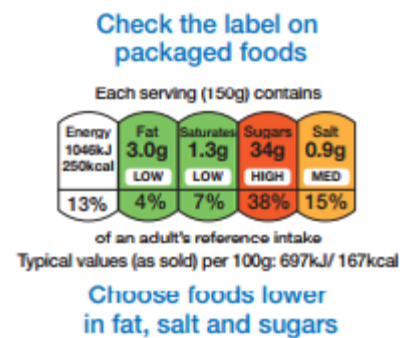
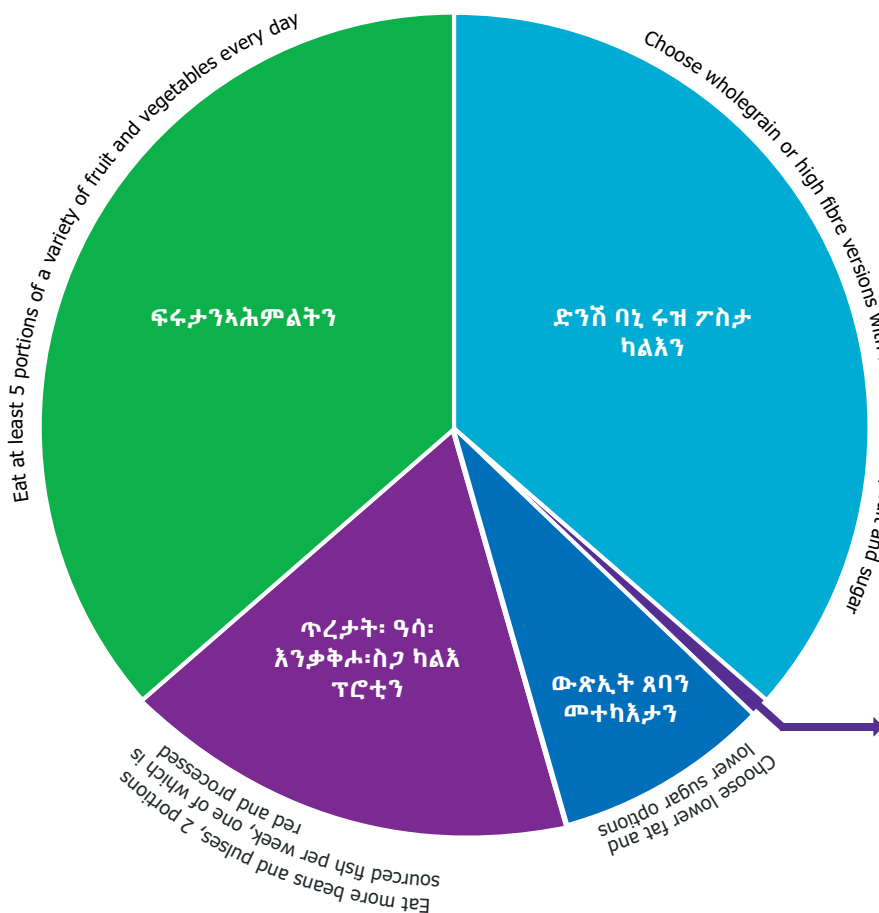
ክፍለት ውደባን ዝምድና ምፍጣርን ብምህላው ማሕበራውን ሕክምናውን አገልግሎት ኣብዘም ዝስዕቡ ምሃብ:-

- ዝተመጣጠነ ኣመጋግባ:
- ምምራዝ መግብን ሕማምን ምክልኻል:
- ምክክታል ዋሕዲ ግቡእ መግቢ:
- ንፍሉይ ሕክምና ዘድሊ መግቢ:
- ኪትክሽን ከለኻ ዝግበር ውልቃዊ ጽርዖት:
- ኢድካ ኣተሓጻጽባ ኣገባብ:
- ኣብ ዝበሰለን ዘይበሰለን ስጋ ካብ ምሕዋስ ዝመጽእ ሓደጋ ኣፍልጦ ምህላው:

- ኣብ ትነብረሉ ሃገርን ትውልዲ ሃገርን ዝርከቡ ስጋ:ኣክምልቲ:ጥረታት: ቀመማት ምልላይ:
- መግቢ ኣብ ምሽማት ዘድሊፍልጠት ቁጽርን ኣኮኖሚን:
- መሰረታዊ ክፍለት ቁጽረ(ሒሳብ):
- ዋጋ ኣወዳዳርካ ዝሓሸ ምምራጽ:
- ገንዘብ ብጥንቃቄ ምሓዝ:
- ናይ ምግቢ ባጀት ምድላው:

VII. ኣገባብን መስርሕን

ኣሳታፊ ኮይኑ: ናይ ኩሉ ወለዶታት ዘካፍል: ጸታዊ ሚዛን ዝሕሉ: ብዝሓ ተሳታፍነት ዘለዎ: ንምጥማር ባህልታትን መሰላት እተመርኮሰ ኣቕራርባ

6 - 8 ኣብ መዓልቲ

ማይ፣ ትሑት ስብሒ ጸባ፣ኹኮር ነጻ መስተ/ሻህን ቡንን ከይተረፈ።

ጽማቕ ፍሩታን ስሚዚን ካብ 150ምል ንመዓልቲ ከይበዝሕ።

ፈተነ ንጥፈታት:

- ምስኣል ናይ መግቢ ካርታ: ብምሽሪ ናይ ማሕበረ ጥዕና ኣገልገልቲ: ናይ ትውልዲን ኣዕቋቢት ሃገር ቀመማትን መግብታት ምንጽብራቕ
- ምስ ናይ ጥዕና ኣገልገልቲ ሓበረታዊ ክፍለ ጊዜያት ብዛዕባ መግብን ኣሰራርሓ ምምዳብ
- ናይ መግቢ ማህደረ ቃላት ምልክት ብሽልቲኡ ቋንቋታት ምጽሓፍ (ብናይ ትውልድን ኣዕቋቢት ሃገር)
- ብደገፍ ስደተኛታትን ዑቕባኛታት ናይ ኣብ ኣከባቢ ዘሎ ሹቓትን ዓበይቲ ድኪናት ካርታ ኣዳሉ
- ክብሪ ዋጋ ናይ ዝተፈላለዩ ሹቓትን ዓበይቲ ዱኪናት ዘወዳድር
- መጽሀታት ርኽብ
- ንጥፈታት ሕሳብን ፍልጠትን ዝምልከት ንዋት ኣዳሉ፣ ንከባባዊ ሹቓት ንምምሳል፣ ኣብ ሰታሪት ዝተዳለወ ከም ንኣብነት፣ ናይ ከባቢ ባጠራ (ምብዛሕ እንተተፈቐዱ)
- ካብ ናይ ሹቓት መጽሀታት ምስላዊ መርኅያ ናይ የሕምልቲ: ጥረታትን ቀመማት ምምዳእ
- ናይ ኣካላዊ ጽረትን: ኣተሓጻጽባ የእዳው ጥበባት ዝገልጽ ሺድዮ ኣርኢ

መርኅታ ኣሃዱኣዊ ልምምድ

VIII. ወጻኢታት

መምህራን ዓበይቲ፡

- ንናይ ጥዕና ኣገልገልቲ ኣብ ኮማትን ማዕስከራት ንጥፈታት ከካይዱ፡ ብርእሰ ምትእምማን የዋሃህዱን ይድግፉን
- ምስ ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን፡ ተመጣጣኒ ኣመጋግባ ይፈጥሩ
- ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን፡ ናይ መግቢ ኣመሓድራ ደገፍ ምሃብ

IX. ግምገማ

ብመምህራን ዓበይትን ምስ ስደተኛታትን ዑቕብኛታት ዝተሰነደ ፈተነኣዊ ዝርዝር

- ኣብ ሞንጎ ማሕበረ ኮም : ስደተኛታትን ዑቕብኛታት ናይ መግቢ ኣሰራርሓ ባዓላት ስሩዕ ኮይኑ ኣሎ
- ብማሕበራውያንን ናይ ጥዕና ኣገልገልቲ፡ ዝተመደበ ስሩዕን ምብጻሕ ንናይ ስደተኛታትን ዑቕብኛታት ማሕበረ ኮማት
- ብኣገልገልቲ ሕክምና፡ ናይ ዓጸቦ ጉዳያት ተነጻጽሮምን ምቕጽጻር ተፈጻሙሎም
- ብሰንኪ ናይ መግቢ ሚዛን፡ ሰሙናዊ ናይ ገንዘብ ዉህላላ

- ስደተኛታትን ዑቕብኛታት ናይ መግቢ ማህደረ ቃላትንን ኣገለልጻታት ብስሩዕ ይጥቀሙ
- መብእታዊ መሕተት ተፈጻሙ
- መጽናዕታዊ ጉዳያት ብዘዕባ ተመክሮ ኣሰራርሓ መግቢ ምድላውን ምክፋል ፍጻሞታት ተጻሒፉ
- ብምዉህሃድ ማሕበራዊን ናይ ጥዕናን ኣገልገልቲ ብዘዕባ ጽቡቕ ልምድታት መጽናዕታዊ ጉዳያት

X. መወከሲታት

European language levels - Self Assessment Grid <http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf>

The Eatwell Guide

<http://www.nhs.uk/Livewell/Goodfood/Pages/the-eatwell-guide.aspx>

መርሀ አሃዱ አዋ ልምምድ

ሀክሳን 2. ፍቅር ሰብን ተቆጣልንን

ምብርታዕ ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ንቕጻሊ መጽናዕትታት

ደረጃ	ገና ዘይለመዱ
ኣርእስተ ትምህርቲ፡ • ፍቅርን ህላውነትን	• ስነ ማሕበራውን ስራሕን
ሽቶታት ኣናባሪ ምዕባለ	ዓይነት ትምህርቲ፡ ጾባ ማዕርነትን ምውጋድ ዘይምዕሩይነት፡ ትኽክል ኣሰራርሓን ቁጠባዊ ዕብዩት
ጊዜን ንውሓትን ናይ ኣሃዱአዊ ልምምድ	12 ሰሙን፡ ሙሉእ ጊዜ - ማዕልታዊ 6 ሳዓት

ጽርፎት ትምህርቲ

ዘይማዕርነት ምጉዳል

ጾታዊ ማዕርነት

ግቡእ ስራሕን ኣኮኖሚያዊ ዕብዩትን

1.1 ኣሃዱአዊ መግለጺ

መምህራን ናይ ዓበይቲ፡ ሓላፍነቶም ልዕሊ እቲ ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ዝቐስምዎን ፍልጠትን ክእለትን ዘኽእል እዩ። ምእንቲ እቶም ስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ነቲ ዝገበሩዎ ዳዕሪ ንፍልጠቶምን ክእለቶም ሽቶታት ክገናጻፉን፡ ክብሪ መታን ክህቡዎ፡ ዝተፈላለዩ ናይ ምስልጣን ኣገባባት ክፈልጡን ክጥቀሙን ይግባእ። እቲ ዝዓበዩ ፈተነ ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ኣብ ምስልጣን፡ ኣብ ሰለስተ ቅርጽታት ዘሎ ሚዛን ኮይኑ፡ ሀ) ውልቃዊ ናይ ስርሖም ተመኩሮ ለ) ናይ ልምምድ ተገዳስነቶም ሐ) ጠለብ ሹቕ ናይ ዑቕባ ሃገር። ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ንምብብራትን ምትብባዕን፡ ኮምኡ እዉን ንናይ ትምህርቲን ናይ ስርሖም ዕላማታት ንምክትታል፡ ስልጠናታት ናይ ክእለት፡ ምምሃርን ምፍጻም፡ ስነ ጥበባዊ ኣገዳስነት ብምህላው፡ ምምህራን ዓበይቲ ከማዕብልዎ ይግባእ።

1.2 ዝተዓቀበ ክብርታት

- ትምህርቲ ንኹሉ
- ምሕብሓብ
- እምነት
- ምስጢራዊነት
- ቅንዕና
- ምዕሩይነት
- ጽፍፍ ስራሕ

* ጽፍፍ ስራሕ መዘዘሚ እቲ ናይ ስራሕ ሂወት ትምኒት እዩ። ጽቡቕ ፍርያምነትን ምዕሩግ እቶት ዘለዎ ናይ ስራሕ ዕድልን፡ ዘተኣማምን ቦታ ስራሕን ማሕበራዊ ድሕነት ንስድራ ቤታት፡ ዝሓሸ ተስፋ ንማሕበራዊ ምዕባላን ማሕበራዊ ውህደት፡ ንደቂ ሰባት ናይ ሽቑሎቶም ንምግለጽ ናጽነት፡ንኹሎም፡ ደቂ ኣንስትዮን ደቂ ተባዕትዮ ንሂወቶም ዝትንክፍ ማዕርነታዊ ዕድል ናይ ኣታኣሊያ ምምዳብን ምክፋልን። ዓለምለኸዊ ዉድብ ስራሕተኛታት (ILO-ዓዲስ)

(ILO) <http://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang--en/index.htm>

II. ትምህርታዊ ዉጽኢት ንመምህራን ናይ ዓበይቲ

- ኣጠቓላሊ መረዳእታ ናይ ሃገራዊ ስርዓተ ትምህርቲ ክህሉ
- እቲ ሃገራዊ ስርዓተ ትምህርቲ እንታይ ቀረባት ይህብ ንዑቕብኛታትን ስደተኛታት፡ ከምኡ እዉን ኣማራጺ ናይ ትምህርቲን ስልጠናታትን ምፍላጥ
- ትምህርቲን(መጽናዕትን) ንምጅማርን ምቕጻልን፡ ብዘዕባ ሃገራዊ፡ ዘባዊ፡ ናይ ከባቢ ምወላን ማህደረ ትምህርቲ ምፍላጥ
- ትምህርታዊ ስልጠናን ናይ ስራሕ ዕዳጋ ዝምልከት፡ምስ ቀንዲ ተወዳደርቲ ተሓዝቲ ገንዘብ፡ መርበባዊ መደብ(ስትራተጂ) ንምግባር ምፍላጥ
- ኣብ ሞንጎ ስደተኛታት ዑቕብኛታትን ናይ ትምህርቲ ኣሃዱታት፡ ማሕበራዊ ኣጠማምታ ንዘለዎም ንግድታትን ብሓባር ዝሰርሑ ኣባላት፡ ወከልቲ ናይ ንግዲ ማሕበራትን ማሕበራውያን ዉድባት ምድላው ናይ ንጥፈታት መርበብ ምምሃር
- ኣብ ናይ ስራሕ ዕዳጋ ዝድለ ተመሳሳልነት ዘለዎም ክእለታትን ስራሓትን ምፍላጥ
- ንምጅማርን ምቕጻልን ትምህርቲ፡ ብዘዕባ ሃገራዊ፡ ዘባዊን ናይ ከባቢ ምወላን ማህደረ ትምህርቲ ምፍላጥ
- ብመንገዲ ጥበባት ስልጠና፡ ንስደተኛታትን ዑቕብኛታትን ኣብ ምቕጻል ትምህርቶም ዝዕንቅፎምን ዘተባብዎም እንታይ እዩ ምፍላጥ

III. ፈተነኣዊ ዉጽኢታት ንመምህራን ናይ ዓበይቲ

- ንዑቕብኛታትን ስደተኛታት ናይ ትምህርቲን ስራሕ ድልዎታቶም ንምድጋፍ፡ ሓይሊ ናይ መርበብ ምስ ቀንዲ ተወዳደርቲ ተሓዝቲ ገንዘብ ኣብ ዉሽጢ ጥዕናን፡ ማሕበራዊ ዕዳጋታት ተመክሮ ምርካብ
- ንናይ ዑቕብኛታትን ስደተኛታት ናይ ትምህርቲ ቀጻልነት ድልዎታትን ተስፋታትን ምኽባር
- ንናይ ዑቕብኛታትን ስደተኛታት ናይ ትምህርቲ ትምኒታት ንምድጋፍ፡ ኣገዳስነት ዘለዎ ናይ ስልጠና ጥበባት ምትግባር

መርሐ ሥራ አሃዱ አዋጅ ልምምድ

IV. ጊዜን ንውሐትን ናይ አሃዱ አዋጅ ልምምድ

- 12 ሰሙናት፡ ምሉእ ጊዜ -6 ሰዓት ማዕልታዊ.

V. ሓፈሻዊ ንጥረታት ዘድሉዩ

- ቶርጎምቲ
- ዕለዊ ዝኾነ ትምህርታዊን ልምምዳዊ ጉዕዞ ንድፊ ስነ ትምህርቲ
- ምስራዕ ናይ ስልጠናን ምምራሕን ክፍለ ግዝያት (ዕብይት ናይ ስልጠና ኣብነት ኣብ ታሕቲ)
- ንስኩላን ዘርሕብ ቦታ (ኣድራሻ)
- ንመምህራን ናይ ዓበይቲ ትምህርታዊ ደረጃ፡ ካብ B2 ክሳብ C 1
- ምስክርነት ኣብ ታሕቲ ተመልከት

መወከሲ ኣብ ገጽ 21 ተመልከት

VI. ትሕዝባዊ ኣሃዱ አዋጅ ልምምድ

- ትምህርታዊን ልምምዳዊ ስርዓት፡ ፖሊስን ፍጻሞኡን
- ኣማራጺ ትምህርታዊ ስርዓታት
- ስነ ኣእምራዊ መጽናዕቲ ናይ ተበግሶን ውድቀትን

- ናይ ስልጠና ኣብነታት
- መርበባዊ ክእለታት፡ ንተሳታፍነት ምስ ቀንዲ ተወዳደርቲ ተሓዝቲ ገንዘብ ኣብ ዉሽጢ ትምህርታውን/ ልምምዳውን፡ ናይ ሸቓሎ ዕዳጋታ ክህሉ
- ንናይ ድህሰሳዊ መደባትን ንናይ ልምምድ ማሕበራት ንምብጻሕን ውዱብ ክእለታት ክህሉ
- መባእታዊ ናይ ኮምፕዩተር ፍልጠት
- ሓያልነትን፡ ድኽመታትን፡ ዕድላትን፡ ምፍርራሓት ዝኣመሰሉ፤ ነቲ ንናይ ውልቅን ቤተ ሰብን ገደባትን ተሸኣሎታትን ንመጻኢ ትምህርቲ(ፍልጠት) እንታይ ይኸልክሎም እንታይ'ከ የተበብዎም ምፍላጥ ::

VII. ስነ ኣገባብን ኣገባባ

ኣካፋሊ፡ ጾታዊ ሚዛን ዘለዎ፡ ናይ ብዙሕ ወለዶታት፡ ባህላዊ ብዙሕነትን ንኣብ መሰላት ዝተመርኮሰ ኣቀራርባ፡

ንምምራሕ ንጥረት፡

እቲ ናይ ዕብይት(GROW) ናይ ስልጠና ኣብነት ተጠቐም፡

GROW (ዕላማታት፡ ፍተሻ ውዳዕ ኩነት፡ ኣማራጺታት፡ ኣጣቓላሊ) ናይ ልምምድ ኣብነት	
	ሕቶታት ንዑቕበኛታትን ስደተኛታት
ዕላማታት - እቲ ዑቕበኛ ወይ ስደተኛ፡ እቲ ዕላማ እንታይ ከም ዝኸዉን ባዕሉ ይውስን	እንታይ ዓይነት መጽናዕትታትን ልምምዳት ዘተበባዓካ? ኣበየናይ ደረጃ ክትበጽሕ (ክትጎናጽፍ) ትደሊ? ብመሰረት መጽናዕትኻ እንታይ ክትጎናጽፍ ትደሊ?
ፍተሻ ውዳዕ ኩነት- እቲ ዑቕበኛ ወይ ስደተኛ ነቲ ኩነታት የማዘዝን	ኣብ ትውልዲ ሃገርካ እንታይ ዓይነት መጽናዕትታት(ትምህርትታት) ወይ ስልጠናታት ወሲድካ? ንክትመሃር ወይ ንመጻኢ ትምህርታዊ ዕድል ንምርካብ ከቢድ ዝገብሮ እንታይ እዩ? እንታይ ተጽዕኖ'ኽ እዚ ይገብረልካ? ብዛዕባ ህሉው ኩነታትካ መን ይፈልጥ? ንመጻኢ ትምህርቲ ንምቕጻል ኣብ ትገብሮ ጸዕርታት እንታይ ዓይነት ደገፍ ትደሊ?
ኣማራጺታት- እቲ ዑቕበኛ ወይ ስደተኛ ሓደ ኣማራጺ ይመርጽ	ክሳብ ሕጂ'ኽ እንታይ ገርካ ብዛዕባ እዚ? ካብዚ ዝተፈለየ እንታይ ክትገብር ትኽእል? ብዛዕባ እዚ ኩነታት ካልእ ንመን ክትዛረብ ትኽእል? ኣብነታዊ ውጽኢት ዝበሃል እንታይ ይመስል? ናብቲ ዉጽኢት ንምብጻሕ ብኸመይ ክትሕገዝ ትኽእል?
ብምጥቕላል እቲ ዑቕበኛ፡ ስደተኛን ከምኡ እውን መምህር ናይ ዓበይቲ፡ ኣገባባት ናይ መጻእን ምክትታልን ይሰማምዑ	ሕጂ እንታይ ክትገብር ኢልካ ትሓስብ? እቶም ቀዳሞት ስጉምታት እንታይ ክኾኑ ይግባእ? በዘም ቀዳሞት ስጉምታት መዓስ ክትጅምር ኢልካ ትሓስብ? እንታይ ዕንቅፋት ከጋጥም ይኽእል? ሓደስቲ ዕንቅፋታት ንምግጣም ከመይ ክትቀራረብ ትኽእል? ብኸመይ መንገዲ ክትሕገዝ ትደሊ? ዳግም መዓስ ክንራኽብ ንኽእል?

ኣጥቢቕኩ- ተሸኣሎ ዘለዎ ኮማዊ ባዓላት ምድላው ን፡

- ስልጠና ዝቐርቡ፡ ብዛዕባ ዘቐርቡ መጽናዕቲ ናብኡ ንምእታው ዘድሊ ደረጃ ጃንጃን ክእለታት ንምዝርራብ፡
- ናይ ከባቢ ማሕበራውያን ኣማኸርቲ፡ ብሓባር ዝሰርሑ ኣባላት፡

ንዑቕበኛታትን ስደተኛታት ጉቡእ ዝኾነ ስራሕ ንምርካብ ወይ ናቶም

ማሕበራዊ ሓባራዊ ስራሓት ንምምስራት፡ እንታይ ዓይነት ስልጠናን ክእለታት የድልዮም ::

መርሐ ሥራ አሰራር ልምምድ

VIII. ውጪያት

መምህር ናይ ዓበይት :

- ነቲ ክብደ ዝበለ ወግዓውን ዘይወግዓዊ ስርዓተ ትምህርቲ ናይ ሞግዚት ሃገር፣ ብቅልል ዝበለ መንገዲ ክገልጽ ክኽእል።
- ናይቲ ኣቀዲሙ ካብ ትምህርቲ ዝተሰናበተ ስነ ኣእምራዊ ኩነት ብምፍላጥ፣ ናብ ምህርቲ ክምለሱ/ ክምለሱ ዘተባብሩ መኻንያት ምልላይ።
- ንዑቕበኛታትን ስደተኛታት ናይ ትምህርቲ ቀጻልነት ዝኸልከሉን ዘተባብሩን ውሽጣውያንን ግዳማውያን መኻንያታት ምፍላጥ።
- ንዑቕበኛታትን ስደተኛታት ናይ ትምህርቲ ቀጻልነቶም ዝኸልከሉን ዘተባብሩን ውሽጣውያንን ግዳማውያን መኻንያታት ምፍላጥ።
- ምስ ዑቕበኛታትን ስደተኛታት ብምስራሕ ንቀጻልነት ናይ ትምህርቲታቶም ዝገትኡ መኻንያታት ከመይ ገርካ ትሰግሮም ።
- ምስ ዑቕበኛታትን ስደተኛታት ብምስራሕ ትምህርቲታቶም ንክቕጽሉ ዝድግፉ ኣተባባዕቲ መኻንያታት ከም ዝህልዎም ምግባር።
- ከመይ ገርካ ዕዉት መርበባዊ ንጥፈታት ኣብ ሞንጎ ዑቕበኛታትን ስደተኛታት፣ ናይ ትምህርቲ ትካላትን ናይ ከባቢ ማሕበራውያን ንግድታት፣ ብሓባር ዝሰርሑ ኣባላትን፣ ናይ ንግዲ ማሕበራት ወከልትን፣ ማሕበራውን ዉድባት ትዉድብ።

IX. ንምጋም

- ንቀጻልነት ትምህርቲ ዝግደሱ ብዑቕበኛታትን ስደተኛታት ዝሕተት ናይ ስልጠና ክፍለ ግዚያት።
- ዕዉት ዝኾነ ምዝገባ ናይ ዑቕበኛታትን ስደተኛታትን ቀጻልነት ትምህርቲ ኣብ ውሽጢ ማሕበረ ኮሞም ።
- ዉዱብን ዕዉት ጎስጓሳት ንኣቕረብቲ ልምምዳት (ስልጠናታት) ኣብ ማእከል ማሕበረ ኮሞት።
- ኣቕረብቲ ልምምዳት (ስልጠናታት) ኣብ ማእከል ማሕበረ ኮሞት ተዓዲሞም።
- ንዑቕበኛታትን ስደተኛታት ብኣባላት ናይ ንግዲ ማሕበራት፣ ማሕበራውያንን ናይ ቁጠባ ዉድባት ዝቐረበ ስልጠና።

- ብስሩዕ ናይ ስልጠና ክፍለ ግዚያት ምክፋሎም።
- ንዓበይቲ ዑቕበኛታትን ስደተኛታት ምስ ማሕበራውያን ንጥፈታትን፣ ብሓባር ዝሰርሑ ኣባላትን፣ ዘይመንግስታውያን ውድባት ርክብ ምግባር።

X. መወከሲታት

ደረጃ ኤዊሮፓዊ ቋንቋ- መስርዕ ዉልቀ ግምገማ።

<http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf>

ስልጠና ንምስትምሃርን ምምሃርን።

http://www.ncl.ac.uk/cflat/news/documents/5414_CfT_FINALWeb.pdf

<http://www.discoveryinaction.com.au/latest-news/classic-coaching-questions-using-grow/>

ትምህርታውያን ስርዓታት።

ISCED መምርሒ ስራሕ መጽሓፍ፣ መምርሒታት ንሃ ገራዊ ትምህርቲ መደባትን ምስኡ ዝዛመድ ብቕዓታት።

http://www.oecd-ilibrary.org/education/isced-2011-operational-manual_9789264228368-en

ትምህርቲ ብቆላሕታ 2015: OECD Indicators

http://www.oecd-ilibrary.org/education/education-at-a-glance-2015_eag-2015-en

እንታይ ኢዮም እዮም መኽሰባት ናይ ISCED 2011 ኣብ ፍልጠት ሓበርቲ ዝኾኑ ቀጻላታት ምግባር? ፍልጠት ሓበርቲ ኣብ ኣቶኩሮ ኣርእስቲ ጉዳይ ቁጽሪ 36, ብኤትዮኒ ኣልቢሰር ከምኡ እውን ኤሪክ ካርባኒየር።

http://www.oecd-ilibrary.org/education/what-are-the-benefits-of-isced-2011-classification-for-indicators-on-education_5jrqqdw9k1lr-en

መርሐ ሥራ አሃዱ አዋጅ ልምምድ

ሀክሳን 4. ተረድኦን ተከፋልንን

ጸረ-አፈላላይ ምግጥም ክእለታት

ደረጃ	ገና ዘይለመዱ
አርእስቲ ትምህርት • ምርድዳሽ	- ክትዕ ምድንፋዕን ቻንቻን - ፖለቲካዊ፣ብህላዊ፣ሃይማኖታዊ - መንነትን ጸታን
ዕላማ ቀጻልነት ዘለዎ ምዕባለ	ጽርዖት ትምህርት፣ጸታዊ ማዕርነት፣ ፍልልይ ምጽባብ
ንውሐት ስልጠና	8 x 6 ሰዓታት ሙሉ እኒ ዚኬ ወይ 16x3 ሰዓታት ፍርቂ ዚኬ

ጽርዖት ትምህርት

ዘይማዕርነት ምጽባል

ጸታዊ ማዕርነት

1.1 መግለጺ አሃዱ፤

ዕላማ'ዚ ሞዱል'ዚ ክእለት ክትዕ መምህራን ኣማዕቢሉ፣ዝተሓላለኹ ኣርእስታትን ንምፍታሽ ዝሕግዝ እዩ።ንኣብነት ብዛዕባ ኣፈላላይ ኣብ ክሊ ዕድሙ፣ስንክልና፣ዓሌት/ዘርኢ፣ዜግነት፣ኣትኒካዊ መበቆል፣ሃይማኖት፣እምነት ዘይምህላው፣ጸታ፣ጸታዊ ዝምባለ ወዘተ። እዚ ፍልልያት'ዚ ኣብ ካምፖታት ይኹን ኣብ ውሽጢ ኮማት ምስ ዝርከብ ግጭት ከስዕብ ይኸእል።መምህራን ድማ ህዝቢ ብምስታፍ ካብ'ዚ ግጭት'ዚ ንምንጋፍ ኣፍልጦ ይድልዮም። ኣብ ከምዚ ዓይነት ግጭት ዝኸሰት ናይ ሰባት ጥርባዮት ምልላይ ድማ ኣገዳሲ ይኸውን።

1.2 ካብዚ ትምህርቲ'ዚ ዝርከቡ ክብርታት፡-

- ሓቅነት
- ነቲ ካልእ ምርዳሽ
- ባህልታት ምቅብባል
- ምምዕባል ምትእምማን
- እሙን ምኻን
- ማሕበራዊ ስጥመት
- ንዘርባ ካልኣት ምድማጽ

II. ትምህርታዊ ውጽኢት

- መረዳኻታ ናይ ዝተፈላለዩ ደረጃታት ጽልኢን፣ ብኸመይ ናብ ዝለዓለ ጥርዘም ክድይቡ ከምዝኽእሉን።
- ንምይግራንትን ስደተኛታትን ዘጋጥም ኣብ ጽልኢ ዝተሞርኮሰ ግፍዒን ኣፈላላይን ምርዳሽ።
- ብዛዕባ ኣፈላላይ ዝምልከት ተነካኢ ምልልሳት ብኸመይ ክእለዩ ከምዝኽእሉ ምፍላጥ።
- ግቡእ ክትዓት ገርካ ንዘይድለዩ ጠባያት ኣፈላላይ ተረዲእካ ምዝሓሎም።
- ኣምር ሰንሰለታዊ ጽልኢ ብምጥቃም ካብ ውልቃዊ ክሰብ ኮማዊ በብዓይነቱ ጽልኢ ምንካይ።

III. ፈተነኣዊ ውጽኢታት ንመምህራን ናይ ዓበይቲ

- ዝተፈላለዩ ደረጃታት ጽልኢ ንምግጥምን ንምንካይን ዝግበር ፈተነ ምግምጋም።
- ኣፈላላይ ንምግጥም፣ ዓቕምን ርእሰ-ተኣማንነትን ማይግራንትን ስደተኛታትን ምምዕባል።
- ውልቃዊ ክብርን ስነሓሳብን ኣንጻር ኣፈላላይ ዓሚቕተገዳስነት ምጥራይ።

IV. ጊዜን ሰዓታትን ስልጠና፡-

- 8x6 ሰዓታት ምሉእ ጊዜ ወይ 16x3 ሰዓታት ፍርቂ ጊዜ።

V. ቅድመ ኩነት ስልጠና፤

- ንስንኩላን ምቕኣነት ዘለዎ መሰልጠኒ ቦታ።
- ንቅድመን ድሕረን ገምጋም ስልጠና ዘገልግል ሰነዳት።
- ውሑስን ዘይሻራውን ቦታ።
- ደረጃ ቻንቻ ንመምህራንን ማይግራንትን ስደተኛታትን፣

መወከሲ ኣብ ገጽ 24 ናይ

VI. ትሕዝቶ ስልጠና

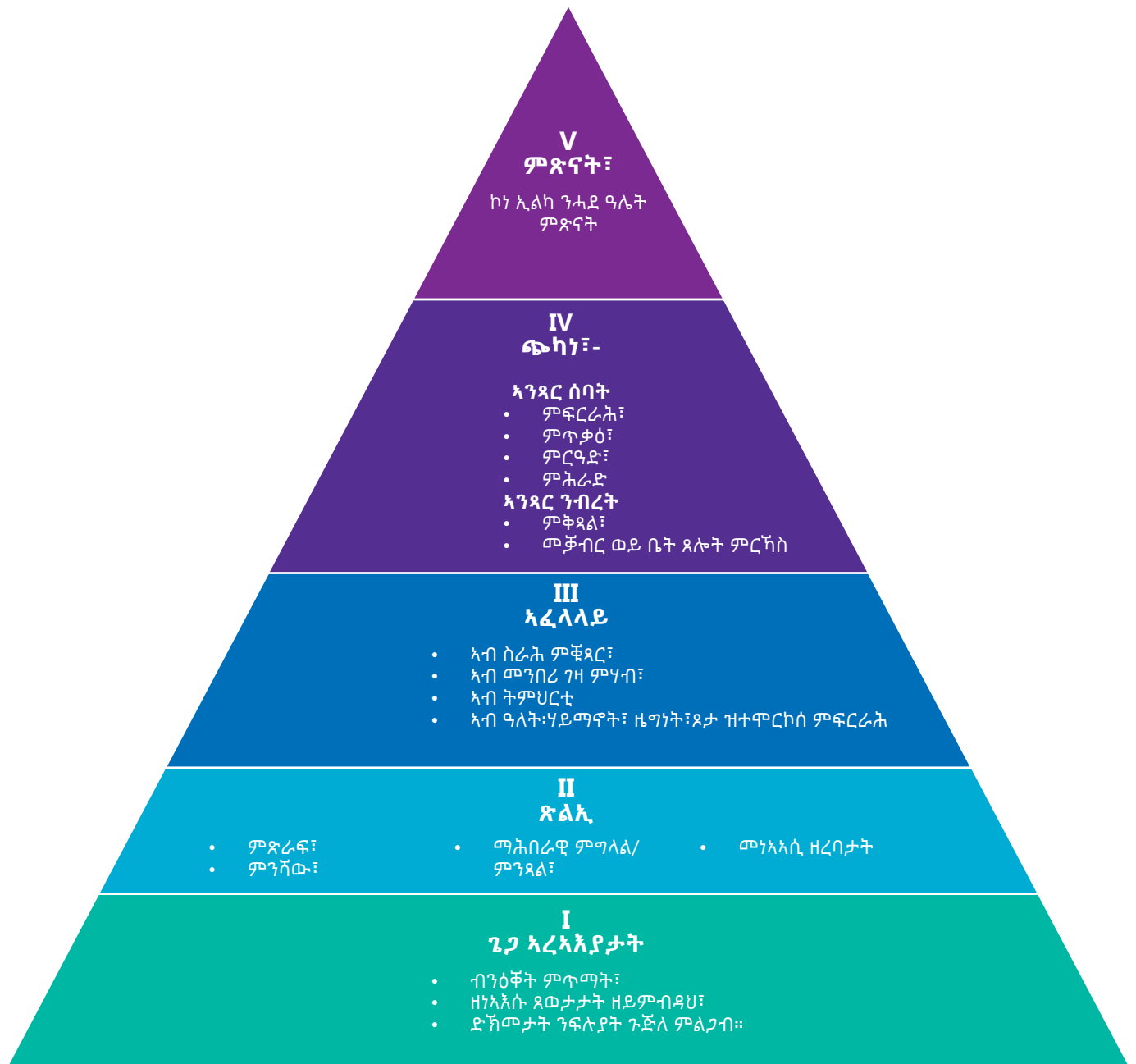
- ትርጉም ቃላትምግምጋም፡-ዘርኢ/ዓሌት-ኣትኒክ-ባህሊ-ውሕዱነት-ብዙሕነት-ዘርኢዊ ንኡሳን ጉጅለታት።
- ዓሌትነት፡-ትርጉም-ባህሪ-ጠባያት።
- ንጽልእን ዓለታዊ ጠባያትን ንምግጥም ዝትግበር ክትዕ
- ኣገባብ 'ፕይራሚድ' ኦፍ ሄይት።

መርኅያ አሃዱአዊ ልምምድ

VII. አገባብ አመሃህራ

- አሳታፊ፣ምምዕባል ንጹር አተሃስባ፣ማዕረ ጾታዊ ተሳታፍነት፣ ዕድሜ ዘይፈሊ፣አበርክቶ ተመሃራርዬ ዘተባብዕ፣ብዝሓ ባህልን መሰልን ዝሰረቱ አቀራርባ።
- ነፍስወከፍ ስልጠና 20-25 ተሽፈልቲ ይህልውዎ።
- አገባብ፡ *The pyramid of hate <https://sfi.usc.edu/education/pyramid/exercise.php>

*እምባ ጽልኢ ብኣንቲ-ዲፈመሽን ሊግ ዝማዕበለ ኮይኑ ንዎርልድ ኦፍ ዲፈረንስ ዝተዳለወ ካሪኩለም ኢዩ። ንሱ ድማ ብምትሕብባር እቲ ሊግን ዩኤስሲ ሾዋህ ፋውንደሽንን ኮይኑ ኣብ ሺድዮ ምስክርነት ዝተመስረተ ኢዩ።

መርሐጽ አሃዱአዊ ልምምድ

VIII. ውጪኢታት

መምህራን ዘጥርዩዎም ተሽክሎታት፡-

- ንማይግራንትስ ስደተኛታትን፣ ኣብ ስራሕ-ከም ኣህክዥቲ-ህዝባዊ ኣካገልግሎታት-ምግዛእ ወይ ምክራይ ገዛ ንዘጋጥሞም ጸገማን ምርዳእ።
- ምልላይ ኣብ ጽልኢ ዝተመርኮሱ ግፍዕታት።
- ማይግራንትስ ስደተኛታትን ጸብጻብ ዘጋጥሞም ግፍዕታት ከቕርቡ ምሕጋዝ።
- ብርጡብ ክትዕ ኣቢልካ ናይ ጽልኢ ጠባያት ብኸመይ ከምዘልስልሱ ምርዳእ።
- ጽልኢ ንምእላይ ክእለት ኣዘርርባ ምጥቃም።
- ፒራሚድ ሆት ገርክ መረዳኢታ ምቕራብን ብውልቅን ብኮምን ስጉምታታት ከምዝግበር ምትብባዕ።

European language levels - Self Assessment Grid

<http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf>

Erasmus+ project Belieforama. Partnership led by CEJI: A Jewish Contribution to an Inclusive Europe. Partners: Bulgaria Foundation, Institute for International Co-operation of the German Adult Education Association; Multifaith Centre UK; People Can, UK; Institutul Intercultural Timisoara, Rumani; Institute of Cultural Affairs, Spain.
<http://belieforama.eu/>

IX. ግምገማ፡-

- ዓሌትነትን ጽልኢን ንምእላይ ብመምህራን፣ማይግራንትስ፣ስደተኛታት ብኸመይ ተበግሶ ይውሰድ።
- ብግሉጽ ብምዝራብ ዓሌትነትን ጽልኢን ምብዳህ።
- ጽልኢን ጌጋ ኣረኣጅታትን ንምግጣም ፒራሚድ ኦፍ ሆት ኣብ ኮማዊ ማእከላት ዝርጋሐ ከምዝህልዎ ምግባር።

Facilitation skills

<http://www.intergroupresources.com/facilitation-skills/>

<http://www.ica-international.org/top-facilitation/>

Little Book of Dialogue for Difficult Subjects (Little Books of Justice & Peacebuilding) by Lisa Schirch (ISBN: 9781561485512)

X. ምስክር.

Dialogue and Civic Engagement Certificate: Effective Group Facilitation - Simon Fraser University
<https://www.youtube.com/watch?v=ZxyXSiau1UY>

Ponterrotto, J.G., Utsey, S.O., Pedersen, P.B. (2006) 2nd ed. *Preventing Prejudice. A guide for Counselors, Educators and Parents*. London, Sage.

Discrimination - your rights

<https://www.gov.uk/discrimination-your-rights/types-of-discrimination>

Pyramid of Hate - Anti-Defamation League

http://archive.adl.org/education/courtvtv/pyramid_of_hate.pdf

መርሐ ሥራ አሃዱ አዋ ልምምድ

ሀክሳን 5. ተከፋፈነትን ማሕበርዊ ትካልን

ዘአጃ አነባብራ ብመገዳ ኮማዊ ትካላት

ደርጃ	ዝተመሓደሩ
አርጃስቲ፡ • ቀጻሊ ጥጡሕ መነባብሮ	• ኮማዊ ንግዳዊ ተበግሶ አብ ሃገር ስደትን መበቆል ሃገርን
ዕለማታት ቀጻሊ ምዕባለ	ጽቡቅ ጥዕና፣ ሓላፍነታዊ ማእቶትን ህልክትን፣ ዘር ጥሜት፣ ክለማዊ ትኩረት፣ ጾታዊ ማዕርነት፣ ዝነከየ ፍልልይ
ጊዜን ንውሓትን ስልጠና	8 x 6 ሰዓታት ምሉእ ጊዜ ወይ 16 x 3 ሰዓታት ፍርቂ ጊዜ

ጽቡቅ ጥዕናን ህልውናን

ሓላፍነታዊ ህልክትን አፍራይነትን

ዘር ጥሜት

ትኩረት ክለማ

ጾታዊ ማዕርነት

ዘይማዕርነት ምጉዳል

1.1 መግለጺ አሃዱ፡-

ብውግእ ዝተጠቐሰ ማሕበረ ሰብ ሳዕቤኡ-ቅልውላውን፣ ኣኮኖምያው ዘምርግጋእን እዩ። እዚ ስልጠና'ዚ መምህራን ዕሙቕ ዝበለ ፍልጠት ብምቕሳም ንምዕባለ ማሕበረሰባትን ሃገራትን ይሕግዞም። ከ እቲም ጂኦግራፊ፣ ኣኮኖሚ፣ ፖሊቲካ፣ ማሕበራዊ ኣብ ናብራ ዝህልዎም ጽልዎ መረዳእታ ይርከብ። ብግብራዊ ስጉምታት ዝተሰነየ ድማ ኢዩ። እቲ ዕለማ፣ ደቂ ሰባት ጉዳዮም ብኸመይ ይቆጸጸሩ ንምዕጣቕ እዩ።

1.2 ካብዚ እሃዱ'ዚ ዝጥረዩ ክብርታት፡-

- ርዝነት
- ሕድሕድ ምድልላይ
- ግሉጽነት
- ማዕርነት
- ተኣማንነት
- እሙን ምኻን
- ቅንዕና
- ሓላዪ
- ዘይስሉዕነት
- ምድንጋጽ
- ሓቓፍነት
- ዘለካ ምክፋል

II. ትምህርታዊ ውጽኢት ስልጠና

- ኩነታት ኣብ ድሕረ-ግጭት ዘለዎ ሃገራት ምፍላጥን ምዝርራብን።
- እቶም ናብ ንቡር ከምልሱ ከዕቅቡን ዝኸለሉ ረቓሒታት ምልላይ።
- ኣብ ከባብን ጥጡሕ ናብራን ዘሎ ዝምድና ምትንታን።

III. ተመክሮአዊ ውጽኢት ስልጠና

- ካብ ግጭት ዝወጸ ሃገራት ካልእ ክብርታትን ኣገባብ ኣኮኖሚን ምህላዎም ምስትብሃል።
- ምሉእ ጥዕና ዘለዎ ናብራ ንምክያድ ጎስጋስ ምግባር።
- ናይ ከባቢ ብከላ ሳዕቤን መረዳእታ ንምሃብ ግብራዊ ስጉምቲ ምሳድ።
- ዘራእቲ ኣሕምልቲ ዝጅመረሉ ስጉምቲ ምሳድ።

IV. ጊዜን ሰዓታትን ስልጠና

- 8 x 6 ሰዓታት ምሉእ ጊዜ ወይ 16 x 3 ሰዓታት ፍርቂ ጊዜ

V. ሓፈሻዊ ቅድመ ኩነት ስልጠና

- ንስንኩላን ከይተረፈ ዘኣንግድ መምሃሪ ቦታ።
- ንቅድመን ድሕረን ስልጠና መምህራን ዘገልግል ሰለዳት።
- ቁጽሪ ስልጠናቲ ኣብ ሓደጊዜ፡20
- ቐንቐን ደረጃ ተኸፈልቲ፡ ቢ2-ሲ2 ፣ 7ጽ 27 ተመልከት

*መወከሲ 7ጽ 27 ተመልከት።

መርሐ ሥራ አሰራርና ልማት

VI. ትሕዝቦች አሃዱ 4:-

- ትርጉም አነባብራን ርጉኝ አነባብራን
 - ምንምንጥር ዘድልዩ ብቅዓት፡ ነገራውን ማሕበራውን ንዋታትን ንጥፈታትን
 - መዳሰስ እዩ ናብራ ጥጡሕ ዝበሃል
- ንምጥቃዕቲ ቅሉዕ ምዃን
 - ስንባደ- ተፈጥሮአዊ ሓደጋታት፡ድርቂ፡ኩናት ሕድሕድ፡ቁጠባዊ ቅልውላው
 - ከባብያዊ ኩነታት-ዓለምለኸዊ ሙቕት፡አብዝሓ ህዝቢ፡ስደት/ ፍልሰት፡ሕማማት
 - ወቅታዊ ምቅደያር
- ንዋታት መነባብሮ
 - ተፈጥሮአዊ ሃብቲ፡ክእለትን/ፍልጠትን
 - ሰብአዊ ርእሰማል፡ተፈጥሮአዊ ርእሰማል፡አካላዊ ርእሰማል(ትሕት ቅርጺ-ግድባት/ሕርሻ መስኖ)፡ቁጠባዊ ርእሰማል፡ማሕበራዊ ርእሰማል(ዝምድናታት-ዓሌት-እንዳታት)
- አብ ቅርጽን ከይዲን ለውጢ ምምጻእ-
 - ቅርጺታት
 - ደርጃ ምሕደራ
 - ብሕታዊ ጽላት
 - ትካላት
 - ከይዲታት
 - ሕግታት
 - ፖሊሲታት
 - ባህሊ
 - ነዘም ዝስዕቡ ውጽኢት ንምምጻእ ዝግበር ጸዕሪ
 - ዝያዳ እቶት
 - ምምሕያሽ ጥዕና
 - ካብ ተጠቃዕነት ምድሓን
 - ዝተመሓየሽ እቶት መግቢ
 - ተፈጥሮአዊ ሃብቲ ብግቡእ ምጥቃም
 - ተጠቃዕነትን ተጻዋርነትን
 - ዋሕዲ ንብረት ተጠቃዕነት ከምዘዘይድ
 - ስንባደ ድማ ንሰባት ንብረቶም ይጥፍእኡም
 - ድሕሪ ግጭት ዝግበር ምትዕርራይ
 - ናይ አነባብራ ሜላ
 - ዓይነት ናብራ
 - ትካላት ከባቢ
 - ውጽኢት ናብራ

• ደረጃ 1፡-አብ ዝርርብ ዘድሃበን ኮማዊ ተሳትፎ ዘለዎን

- አድላይ አርእስቲታት ብእኩብ ምዝርራብን፡ አብ ሃገር ስደትን መበቆል ሃገርን ዘሎ ዘላቂ ናብራ ኩነታት ምርኣይን
- ተመክሮ ምልውዋጥ፡፡

• ደረጃ 2 ፡- አብ ግብረ ዘድሃበ ንጥፈታት

- አሳታፊ ምክሻፕ ብምክያድ SMART ፕላን ምድላው
- ተበግሶ ንዘላቂ ናብራ ዘስተምህር ሺድዮታት ምቕራብ

• ደረጃ 3 ፡- አብ ምትግባር ዘድሃበ ንጥፈታት

- ሓምላዊ ተበግሶ አብ ኮም
- አፍልጦ ከባብያዊ ብከላ ምስትምሃር
- መደብ ኣሕምልቲ ምብቃል ምምጻብ
- አብ ምዕቃብ መሬትን ትሕዝቦ መረትን ምንጥፍ፡፡
- ቁጽሪ ሰልጠንቲ
- 15-20 እንተበዝሐ፡፡

VIII. ውጽኢታት:-

መማህራን ክገብርዎ ዝኽእሉ ፡-

- ዓሚቕ ፍልጠት ብዛዕባ
 - ንናብራ ጸለውቲ ዝኾኑ ኣኮኖሚያዊ፡ ከባብያዊ፡ ማሕበራዊ ሓደጋታት/ማሕበረ ሰብ ዝልውጡ
 - ትካላዊ፡ፖሊቲካዊ፡ ንግዳዊ ጉዳያት፡፡
- አፍልጦ ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ናብራ ዘመሓይሹ ተፈጥሮአዊ ሃብቲ፡፡
- ዝርርብ፡ግብርን መደብን ዘድሃበ ንጥፈታት ምውዳብ፡፡
- ምስ ማይግራንትን ስደተኛታትን ብምትሕብባር ንጹር ስትራተጂ ምቕያስ፡፡
- ብኮም ዝተገነቡ ሓምላይ ናይ ኣሕምልቲ ጀራዲን ምውዳብ፡፡

VII. ኣገባባት፡-

- አሳታፊ፡ ንጹር እተሓሳስባ፡ጸታዊ ማዕርነት፡ዕድመ ዘይሸሊ፡ባህሊ ዘይፈሊ፡ አብ መሰል ዝሰረፍ ኣቀርቅርባ፡፡

መርህ አሳሳቂ ልምምድ

IX. ግምገማ

- አብሳሊያ ስደትን መቆል ሃገርን ዘሎ ፍልልይ አረክሷል ናብራ ምውድዳር።
- አብ ተፈጥሮአዊ ጸጋ ዝተመርከሰ አነባብራ ዝገልጽ ናይ 1500 ቃላት ጽሑፍ።
- አብ መቆል ሃገር ብዘሰበ ዘላቂ ናብራ ዝውሰዱ ተበግሶታት ብጽሑፍ አብነታት ምሃብ።
- አብነታት ዕዑት ሓምላይ ተበግሶታት አብ ውሽጢ ማይግራንትን ስደተኛታትን።
- አብ ምፍራይ መግብን ጉዳይ ከባብን ዝውሰዱ ተበግሶታት አብነታት ምሃብ።

X. መወከሲታት

European language levels - Self Assessment Grid
<http://europass.cedefop.europa.eu/sites/default/files/cefr-en.pdf>

Building livelihood in Central Somalia
<https://youtu.be/L91orLQBFys> & WATER

Building livelihood in Central Somalia
<https://youtu.be/L91orLQBFys>

Council of Foreign Relations Global Conflict Tracker
<http://www.cfr.org/global/global-conflict-tracker/p32137#!/>

Erasmus Mundus project 'Enhancing studies and practices of the social and solidarity economy'. York St John University (2012-2015). Partnership: York St John University: Meredith, M. & Quiroz-Nino, C. (Coords); Mondragon University, Spain: Arando, S. Centre African Studies, Portugal: Coelho, L.S., Silva, M.F. & University San Antonio Abad del Cusco, Peru: Villafuerte Pezo, A.M.
<https://www.yorks.ac.uk/social/economy/>

አብ ሰርያ ዘጋጠመ ምብራስ ሳዕርን ኣእዋምን ከም ጠንቂ ውግእ
http://www.theecologist.org/News/news_analysis/2871076/overgrazing_and_desertification_in_the_syrian_steppe_are_the_root_causes_of_war.html

Improving lives through safe water & better health
<http://www.foroneanother.org/>

Project Wadi Attir: A model of Sustainable Desert Community in Northern Negev
<http://www.sustainabilitylabs.org/ecosystem-restoration/soil-rehabilitation/>

Regional Sustainable land and Water Management for Africa
<http://terrafrica.org>

The Yeheb Project of Initiatives of Change UK
<http://yeheb.org/>

Young, H. & Goldman, L (2015) Livelihoods, Natural and Post-Conflict Peacebuilding, Livelihoods, Natural Resources and Post-Conflict Peacebuilding, New York, Routledge.

ማይግራንትን ስደተኛታትን
ከም ዳግመ ሃገጽቲ

መደብ ትምህርቲ ንመማህራን

ንተኸፋልነትን ኤኮኖሚያዊ ውህደትን

ጥቕሲ

ዘይተማህረ ነዮድሕን ዘይተወቕረ ነዮጥሕን`

ትግርኛ ያታዊ ምሳሌ

ንስልጠና በዚ ዝስዕብ ርኽቡና።

UK: catalina.quiroz@iofc.org

Turkey: emel.topcu@hku.edu.tr

Sweden: ake@kistafolkhogskola.se

Spain: info@progestion.org

እዚ ማሕበራዊ ሓባሪ ንተኸፋልነትን ኤኮኖሚያዊ ውህደትን ጽሑፍ፡ ብቋንቋታት እንግሊዝ፡ቱርኪ፡

ሽወደን፡ስፓኛ፡ሶማል፡ትግርኛ ክንበብ ይከኣል።

በተወሳኺ ብብረይል እንግሊዝ ክንበብ ይከኣል።

www.uk.iofc.org/M-R-Rebuilders